

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **J. J.**, bývajúceho v D., zastúpeného JUDr. L. S., advokátkou so sídlom v Ž., proti odporcom **1/ Okresnému súdu Rimavská Sobota, 2/ JUDr. V. K., o neúplnom podaní**, vedenej na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 6C 264/2009, o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 2. februára 2011 sp. zn. 13Co 41/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie navrhovateľa **o d m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Žiar nad Hronom (súd prvého stupňa) uznesením z 13. decembra 2010 č. k. 6C 264/2009-42 nevyhovел návrhu navrhovateľa na odpustenie zmeškania lehoty, majúc za to, podmienky na odpustenie lehoty podľa § 58 ods. 1 O.s.p. neboli splnené, pričom osobitne zdôraznil, že ustanovený zástupca navrhovateľa – Centrum právnej pomoci, kancelária Banská Bystrica malo možnosť v dostatočnom časovom rozmedzí podanie doplniť, tento úkon však neurobilo, a ani navrhovateľ v odvolaní a v žiadosti o odpustenie zmeškania lehoty nedoplnil podanie o potrebné skutočnosti, na doplnenie ktorých ho súd vyzýval.

Krajský súd v Banskej Bystrici (odvolací súd) na odvolanie navrhovateľa uznesením z 2. februára 2011 sp. zn. 13Co 41/2011 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.) Uviedol, že nebolo potrebné príslušné uznesenie doručiť do vlastných rúk navrhovateľa, keďže mal ustanoveného právneho zástupcu; že tomuto zástupcovi márne uplynula lehota na

podanie odvolania a že súd prvého stupňa dodržal všetky procesné pravidlá a nie je rozhodujúce, kedy sa o uznesení súdu prvého stupňa osobne dozvedel navrhovateľ.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal navrhovateľ dovolanie, ktoré doplnila jeho právna zástupkyňa, a žiadal, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Tvrdil, že postupom súdu mu ako účastníkovi konania bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) a to najmä z dôvodu, že Centrum právnej pomoci v danej veci úplne zlyhalo, nevyvinulo ako jeho právny zástupca žiadnu činnosť, aby zastupovalo a chránilo jeho práva, že súd prvého stupňa mu mal predĺžiť lehotu, pokiaľ ju nemohol odpustiť a následne mal dovolací súd jeho odvolaniu vyhovieť a napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno úspešne napadnúť (len) právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, nie však v každom prípade, ale iba ak podanie dovolania pripúšťa zákon. Zmyslom dovolania je preskúmanie napadnutého rozhodnutia – v prípadoch stanovených zákonom – z hľadiska v zákone určených dovolacích dôvodov a dosiahnutie nápravy tam, kde rozhodnutie napadnuté dovoláním nemôže obstať z aspektu opodstatnenosti v dovolaní uplatneného dovolacieho dôvodu. Dovolanie je v uvedenom vymedzení zároveň procesný prostriedok (nástroj), ktorým zákon vytvára účastníkovi konania procesnú možnosť, aby v prípadoch (a za podmienok) v zákone uvedených spochybnil

opodstatneným uplatnením dovolacieho dôvodu správnosť konania alebo rozhodovania odvolacieho súdu a dosiahol nápravu väd alebo nesprávností napadnutého rozhodnutia.

V rámci systému opravných prostriedkov sa mimoriadna povaha dovolania prejavuje aj v tom, že účastník konania nemôže úspešne podať dovolanie z akéhokoľvek dôvodu, ale len z dôvodu uvedeného v zákone (z tzv. dovolacieho dôvodu).

Občiansky súdny poriadok upravuje tri samostatné dovolacie dôvody. Podľa ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dovolanie možno odôvodniť len tým, že: a) v konaní došlo k vadám uvedeným v ustanovení § 237 O.s.p., b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Treba dodať, že dovolací súd je viazaný uplatneným dovolacím dôvodom, vrátane toho, ako ho dovolateľ obsahovo vymedzil; dovolacie dôvody neposudzuje podľa toho, ako ich označil dovolateľ, ale podľa ich obsahu. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a nemožno sa ním úspešne domáhať revízie skutkových zistení súdov nižších stupňov ani výsledkov nimi vykonaného dokazovania; dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie.

V tejto veci rozhodol odvolací súd uznesením. Dovolanie je v zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Prípustnosť dovolania podľa § 239 O.s.p. v predmetnej veci neprichádza do úvahy, lebo tu nejde ani o uznesenie uvedené v § 239 ods. 1 O. s. p., proti ktorému je prípustné dovolanie, a ani o potvrdzujúce uznesenie, ktoré by patrilo do niektorej z kategórii potvrdzujúcich uznesení vymenovaných v § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O. s. p., ktoré ukladá dovolaciemu súdu povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., dovolací súd sa neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa komplexne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným. Treba zdôrazniť, že z hľadiska posúdenia existencie niektorej z uvedených procesných väd ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je významné subjektívne tvrdenie dovolateľa o tom, že v konaní došlo k vade v zmysle § 237 O.s.p., ale len zistenie existencie vady tejto povahy.

Žiadnu z procesných väd v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. navrhovateľ netvrdil; existencia väd takej povahy v dovolacom konaní ani nevyšla najavo. Prípustnosť tohto dovolania preto z uvedených ustanovení vyvodit' nemožno.

Navrhovateľ v dovolaní namietal, že postupom odvolacieho súdu ako aj súdu prvého stupňa bola mu odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Pod odňatím možnosti pred súdom konať treba rozumieť procesne nesprávny postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Podľa § 58 ods. 1 O.s.p. súd odpustí zmeškanie lehoty, ak ju účastník alebo jeho zástupca zmeškal z ospravedlniteľného dôvodu a bol preto vylúčený z úkonu, ktorý mu patrí. Návrh treba podať do pätnástich dní po odpadnutí prekážky a treba s ním spojiť i zmeškaný úkon.

Predmetom úpravy ustanovenia § 58 ods. 1 O.s.p. je odpustenie následkov zmeškania procesnej lehoty. Úprava podmienok odpustenia následkov zmeškania (strata lehoty a neúčinnosť úkonu urobeného po lehote) prichádza do úvahy len pri zákonnej lehote, ak to zákon nevyklučuje; vzťahuje sa na účastníka aj na jeho zástupcu. Odstránenie následkov zmeškania sudcovskej lehoty možno dosiahnuť inak (predovšetkým predĺžením lehoty).

Navrhovateľ podal návrh na odpustenie zmeškania lehoty, ktorému návrhu súd prvého stupňa uznesením z 13. decembra 2010 č. k. 6C 264/2009-42 nevyhovel – zamietol ho. Odvolací súd na odvolanie navrhovateľa uznesením z 2. februára 2011 sp. zn. 13Co 41/2011 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Pokiaľ ide o splnenie predpokladov odpustenia zmeškania lehoty, odvolací súd dospel k záveru o vecnej správnosti uznesenia súdu prvého stupňa. Zdôraznil, že zamietnutie návrhu na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania (proti uzneseniu č. k. 6C 264/2009-38 o odmietnutí podania navrhovateľa, ktoré by podľa svojho obsahu mohlo byť návrhom na začatie konania) bolo vecne správne, pričom uvedené uznesenie nebolo potrebné doručiť do vlastných rúk navrhovateľa, pretože tento mal ustanoveného právneho zástupcu (§ 49 ods. 1 O.s.p.), na strane ktorého žiadna prekážka na podanie odvolania nebola a márne mu uplynula lehota na podanie odvolania. Podľa odvolacieho súdu súd prvého stupňa dodržal všetky procesné pravidlá a nebolo rozhodujúce, kedy sa o uznesení súdu prvého stupňa navrhovateľ osobne dozvedel.

Činnosť súdu, pri ktorej zistený skutkový stav podriaďuje pod skutkovú podstatu príslušnej právnej normy (v danom prípade § 58 ods. 1 O.s.p.), na základe čoho dospieva k záveru, či prizná alebo neprizná odpustenie zmeškania lehoty, sa označuje ako právne posudzovanie veci. Právne posúdenie veci je nesprávne, ak sa súd pri tejto činnosti dopustil omylu (buď v tom, že na správne zistený skutkový stav aplikoval iný právny predpis než mal, alebo ak správne aplikovaný právny predpis nesprávne interpretoval). Právnym posúdením veci ale nemôže dôjsť k odňatiu možnosti účastníka konania pred súdom konať, lebo právnym posúdením veci sa mu neodníma

možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Z tohto dôvodu je právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov považované (len) za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (porovnaj § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), tento dovolací dôvod ale sám osebe prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. nezakladá.

V preskúmanej veci zo spisu nevyplýva, že by sa nižšie súdy dopustili porušenia procesných oprávnení navrhovateľa majúceho za následok odňatie jeho možnosti pred súdom konať. Za postup súdu, ktorým by bola znemožnená realizácia procesných práv navrhovateľa podľa § 237 písm. f/ O.s.p., nie je možno považovať nečinnosť iného subjektu – vtedajšieho zástupcu navrhovateľa (napr. neinformovanie navrhovateľa o uznesení súdu prvého stupňa z 28. októbra 2010, č. k. 6C 264/2009-38, nepodanie odvolania proti tomuto uzneseniu).

Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nie je možno vyvodit' z ustanovenia § 239 O.s.p. a v dovolacom konaní nevyšlo najavo, že konanie na súdoch nižších stupňov by bolo postihnuté niektorou z väd podľa ustanovenia § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľa podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 18. októbra 2012

JUDr. Milan D e á k , v. r.
predseda senátu

Za správnosť:

Hrčková Marta

